

GÖTEBORGS 8:E
BAPTISTFÖRSAMLING

GUDS HIMMELSKA TRON

Uppenbarelseboken 3:1-11 • Predikan G8B 2024-08-11 (Fågelbergskyrkan) • Johnny Lithell

INLEDNING

Något av det svåraste i det kristna livet är att tro på, och lita på, att Gud både är allsmäktig och god. Det är inte svårt rent intellektuellt, eftersom Bibeln talar gång på gång om hur Gud är oändlig både i makt och godhet. Men troligtvis är det den sanning som är kanske allra svårast att leva efter. Därför att när lidande och svårigheter kommer; när det kommer press utifrån, tycks det vara så att vi går in i ett sorts ”jag löser det själv”-läge. Och om vi inte kan lösa det själva blir vi antingen arga på de personer eller de omständigheter som hindrar eller gör det svårt för oss, eller också faller vi in i förtvivlan.

När vi drabbas av sjukdom. När vi är missnöjda med något i församlingen. När vi inte får det där jobbet vi behöver. När vi oroar oss för att något som inte blir som vi tänkt. Den överväldigande majoriteten av pastorala råd jag ger – även om jag gör mitt bästa för att använda ett språk som passar in i sammanhanget – handlar om att sänka tempot – det vill säga, ändra din uppfattning om hur fort något måste gå – försök att lyfta blicken och se ett större perspektiv, och lita på Guds godhet och allmakt. Att Gud är allsmäktig innebär inte bara att han har *kontroll* över allt, också det lidande som du just nu går igenom, utan att han också har *bestämt* det. Att Gud är god innebär att han kommer att låta allt samverka till ditt bästa, hur svårt det än kan vara att tänka sig.

Vi har hört det fjärde kapitlet i Uppenbarelseboken läsas, och vi kan påminna oss om att Uppenbarelseboken är skriven till en kyrka som förföljs fruktansvärt, där människor inte bara förlorar sina jobb och sina privilegier som samhällsmedborgare utan bokstavligt talat slits i stycken för sin tros skull. Det är in i ett sådant sammanhang som den här boken kommer, och den är en apokalyps, en uppenbarelse som hjälper dessa lidande kristna. Som låter dem se sina liv i ett större sammanhang.

Boken är strukturerad i sju cykler som alla berättar ungefär samma berättelse från olika perspektiv. Vi har precis kommit igenom den första av dessa cykler där vi sett en fantastisk bild av den förhärligade Kristus och sedan har vi gått igenom hans brev till sina församlingar. Nu går vi in i nästa cykel och här börjar det med en inblick i Guds tronrum och därefter kommer sju sigill att brytas, vilket får en förödande verkan på jorden.

Budskapet är att allt, precis allt, utgår från Guds tron. Det är så Guds ord ger kraft till de lidande kristna. Det är så Gud motiverar sitt folk att stå trofasta trots all förföljelse de får utstå. Han motiverar dem genom att ge en vision av sig själv. Han låter dem se sitt lidande i ljuset av vem han är; i ljuset av hans härlighet, hans allmakt och godhet.

Så låt oss titta på det. Inför aposteln Johannes ögon öppnas en dörr i himlen och han bjuds att komma för att få en glimt av Guds härlighet. Jag delar upp predikan i tre punkter: först ska vi titta på Johannes beskrivning av Guds tron i verserna 1-6, sedan ska vi titta på de varelser som finns runt tronen i vers 7-11 och sedan ska vi fundera på vad det betyder för oss i en tredje punkt. Och jag påminner om att det blir mer summariskt än vanligt eftersom det fortfarande är sommar och predikan inte får bli längre än en halvtimme.

I. BESKRIVNINGEN AV GUDS TRON (1-6)

Vi börjar med apostelns beskrivning av Guds tron.

Uppenbarelseboken 4:1-6 (SFB-98)

¶Därefter såg jag, och se: en dörr stod öppen i himlen. Och rösten som jag först hade hört tala till mig som en basun sade: "Kom hit upp, så ska jag visa dig vad som måste ske efter detta."

2 Genast var jag i Anden. Och se, en tron stod i himlen, och någon satt på tronen. 3 Och han som satt där liknade en ädelsten, som jaspis och karneol, och runt omkring tronen fanns en regnbåge som liknade smaragd. 4 Runt omkring tronen stod tjugofyra troner, och på tronerna satt tjugofyra äldste klädda i vita kläder och med kronor av guld på huvudet. 5 Och från tronen kom blixtrar och dån och åska, och framför tronen brann sju facklor som är Guds sju andar. 6 Framför tronen låg liksom ett hav av glas, som av kristall.

Det första Johannes får se är en vision av Gud Fadern. Han försöker att beskriva vad det är han ser, men det han ser är obeskrivligt. Så han kämpar för att finna ord och kategorier, precis som profeterna Jesaja, Daniel och Hesekiel som också fått se glimtar av Gud sitta på sin tron. Men detta som Johannes får se är kulmen, klimax, av alla tronrumsscener vi har i Bibeln.

Låt oss minnas att detta är en vision. Det är ett språk som är symboliskt. Gud är ande och går inte att beskriva (2 Mos 20:4). Han har inte en fysisk tron någonstans i universum som är omgiven av 24 andra troner, lika lite som lammet i nästa kapitel är ett fysiskt lamm som har sju horn och sju ögon. Allt vi läser här är bilder som talar om en större verklighet, men alla bilder har samma budskap, nämligen att Gud är universums härskare och han regerar oinskränkt över allting. Jesus, det vill säga samma röst som talade till Johannes i första kapitlet, den röst som lät som en basun bjöd Johannes att komma så att han får se "vad som *måste* ske efter detta." Varför måste det ske? Därför att Gud har bestämt det, och det inkluderar våra lidanden och förföljelser.

Alltings centrum

Det första Johannes ser är en tron och någon som satt på den. Allt i dessa två kapitel kretsar kring Faderns tron. Ordet "tron" nämns 62 gånger i Nya testamentet, varav 47 av dessa är i Uppenbarelseboken. Guds tron är ett av Uppenbarelsebokens centrala teman. Av dessa 47 tillfällen finns 17 av dem i kapitel 4-5.

Guds tron är hela scenens centrum. Allt kretsar kring Gud, som regerar i allmakt. Allt kretsar kring honom – allt i denna scen och allt i hela världen. Varje aspekt i ditt liv kretsar kring honom. Allt!

Vår utbildning kretsar kring honom. Våra arbeten kretsar kring honom. Varje sekund i våra liv kretsar kring honom. Det kanske inte känns så och vi gör allt vi kan för att förtränga det,

men det gör det inte desto mindre sant. Universum har ett centrum. Det är inte jorden. Det är inte solen. Det är inte vår galax. Det är inte du. Det är inte du. Vi har nyhetsrubriker och notiser och nyhetsartiklar som försöker att ge förklaringar, men allt detta är som bäst det vi kallar för sekundära orsaker. Den som ligger bakom allting är han som regerar över allt.

Han är universums centrum. Han är den, med Paulus ord,

1 Timotheosbrevet 6:15-16 (SFB-15)

15 [...] salige, ende Härskaren [...] kungarnas Kung och herrarnas Herre, 16 han som ensam är odödlig och bor i ett ljus dit ingen kan komma och som ingen människa har sett eller kan se.

Ädelstenar

Återigen, det vi får se är Guds härlighet; vi får symbolisk beskrivning av det otillgängliga ljus som ingen människa kan se. Vi får se det i sammanhanget av en tron som står i ett tempel. Och Johannes börjar med att säga att han som satt där liknade en ädelsten, som jaspis och karneol. Jaspis betyder något annat nu än hur man använde det i antiken. Då kunde det vara flera olika ädelstenar som var genomskinliga, men Uppenbarelseboken 21:11 låter oss veta att ljuset är kristallklart, det vill säga som från den renaste diamant, vilket beskriver hans rena, förtärande, helighet.

Helig över allt

Gud är helig över allt. Han liknar inget annat i hela universum. Han är ojämförlig, det finns inga kategorier där han kan rymmas. Dessutom hör vi de fyra varelsernas sång som dag och natt förkunnar att han är helig, helig, helig. Och då ser vi här, liksom på flera andra ställen i Bibeln, att Guds helighet och annanhet kopplas samman med hans fullkomliga och oändliga makt. De sjunger, ”helig, helig, helig, Herren Gud Allsmäktig”, παντοκράτωρ, vilket är en återkommande titel för att beskriva Gud i Uppenbarelseboken. Han strålar av diamant.

Domare över allt

Och han strålar av karneol. Karneol hade ett blodrött sken, vilket troligtvis är en bild på Guds helighet i hans domar. Det tycks hänga samman med den femte versen som talar om att det kom blixtar och dån och åska från tronen. Gud är domare över allt. Alla de domar som Uppenbarelseboken talar om i de följande kapitlen utgår från Guds tron.

Guds helighet kan inte tolerera synd. Sådan är Gud, den Helige. Sådan är hans helighets tron.

Psaltaren 99:1-3 (SFB-98)

Herren är kung, folken bävar!

Han tronar på keruberna, jorden skälver!

2 Herren är stor i Sion,
upphöjd över alla folk.

3 De prisar ditt namn,
det stora och fruktade.

Helig är han.

Dessutom ser Johannes framför tronen något som vi redan sett två gånger när vi gått igenom Uppenbarelseboken, nämligen ”Guds sju andar”. Det har vi redan sett att det är ett annat namn för den helige Ande. Det är samma sjufaldiga Ande som vi läser om i Jesaja 11:2 och det är samma sjufaldiga Ande som vi läser om i Sakarja 4:2-6. Det är den tredje personen i Gudomen. Men en skillnad här från när Uppenbarelseboken talat om den helige Ande

tidigare är att här porträtteras Anden tillsammans med sju facklor. Inte en sjuarmad ljusstake som i Sakarja. Här är inte betoningen på kraft, som i Sakarja, här ligger betoningen på dom. Här framställs den helige Ande som full av eld mot de onda.

Ett hav av glas

Den sjätte versen talar om ett ”hav av glas, som av kristall”. Återigen för det tankarna till templet. Vi kan nämligen läsa i Andra Krönikeboken 4 om när Salomo byggde templet,

2 Krönikeboken 4:1-2 (SFB-15)

1 Salomo gjorde ett altare av koppar, tjugo alnar långt, tjugo alnar brett och tio alnar högt. 2 Han gjorde också havet i gjutet arbete. Det var tio alnar från den ena kanten till den andra, helt runt och fem alnar högt. Ett snöre som var trettio alnar långt mätte omkretsen.

I templet fanns ett så kallat ”hav”, som var en bassäng av koppar. Den var rund och mätte ungefär fem meter i diameter och var ungefär 2,5 meter djup. Det var en bassäng där prästerna skulle rena sig. Vi har ganska mycket kommentarer i Nya testamentet, till exempel i Hebreerbrevet 10:22 som handlar om att vi har badats rena, eller att vi ska be med heliga – det vill säga, renade, tvättade – upplyfta händer. Detta är för det mesta ett språk som anspelar på när prästerna tvättade händer och fötter i havet i templet.

Det är mycket intressant att det finns ett hav av glas, vilket troligtvis är tänkt att föra tankarna till den här bassängen, inför Guds tron, därför att det är en anspelning på försoningen. Här finns rening från synd. Redan här, i det här kapitlet som talar så entydigt om Guds makt och suveränitet och helighet och dom finns det trots allt en strimma hopp för den som inte är helig.

II. ÄLDSTE OCH VARELSERNA (7-11)

Vi går vidare till nästa punkt och tittar på de varelser som finns runt tronen. Texten nämner först 24 äldste och sedan fyra varelser. Varför nämns de 24 äldste först? Ja, det enda vi kan utgå från är att de är viktigast, vilket är en förunderlig tanke.

24 äldste på 24 troner

Den fjärde versen lyder:

Uppenbarelseboken 4:4 (SFB-15)

1 Runt omkring tronen stod tjugofyra troner, och på tronerna satt tjugofyra äldste klädda i vita kläder och med kronor av guld på huvudet.

Här är 24 människor. Troligtvis representerar de kyrkan, Guds folk, i både Gamla och Nya testamentet. De är klädda i vita kläder eftersom de är försonade med Gud. På grund av Jesus Kristus, på grund av att han tog all deras fördömelse på sig och gav dem sin egen rättfärdighet i utbyte kan de nu sitta på troner runt Guds tron iklädda vita kläder som symboliserar helighet. Dessutom har de kronor på sina huvuden. Men detta är inga kungakronor, detta är segerkransar, στέφανος, som de har fått eftersom de löpt loppet till fullo. De har förtröstat på Guds godhet och i Andens kraft fortsatt att vandra på den smala vägen genom alla svårigheter i tro på honom.

Det är en fantastisk tanke, att dessa äldste är där, eftersom det innebär att vi som är kristna är där. Ändå är det inte textens poäng, nej, hela textens poäng är att visa Guds suveränitet över allt skapat. Allt syftar till att upphöja den som är i mitten.

Fyra varelseser

Sedan nämner Johannes dessa som han kallar ”varelser”.

Uppenbarelseboken 4:6-8 (SFB-15)

«[...]»

Mitt för tronen och runt omkring den stod fyra varelseser som hade fullt med ögon framtill och baktill. 7 Den första varelsen liknade ett lejon, den andra en ung tjur, den tredje hade ett ansikte som en människa och den fjärde liknade en flygande örn. 8 Var och en av de fyra varelseserna hade sex vingar och fullt med ögon runt om och på insidan.

Om vi ska förstå vilka de här varelseserna är, är det viktigt att se hur mycket de har gemensamt med de varelseser Hesekiel beskriver i sina visioner i kapitel 1 och 10. På båda ställena kallas de för just ”varelser” och på båda ställena är de fyra till antalet, vilket vi har lärt oss är en siffra som har symboliska innebörder. På båda ställena har de ansikten av ett lejon, en tjur, en människa och en örn. På båda ställena gör de tjänst inför Guds tron. På båda ställena syns de tillsammans med eld. På båda ställena beskrivs de som fulla med ögon, och på båda ställena nämns de tillsammans med en regnbåge som omger tronen.

I Hesekiel 10:20 kallas dessa för keruber, vilket är en sorts änglar av den högsta ordningen. Det är ofta keruber som vaktar det som är heligt, vilket tycks stämma väl in också på Johannes vision i Uppenbarelseboken.

Att de är fyra till antalet symboliserar en skapelsens totalitet. Det är skapelsen i all sin fullhet. Vi talar om världens fyra hörn, till exempel, vilket för övrigt är ett talesätt vi hämtat från Uppenbarelseboken. När vi säger så menar vi *hela* världen. Symboliken här är att dessa representerar det högsta från hela skapelsen. Det som lejonet är bland de vilda djuren, det som tjuren är bland boskapsdjuren, det som människan är av de intelligenta djuren och det som örnen är bland fåglarna. Dessa symboliserar skapelsens kungar, vilka alla lovprisar kungarnas kung och herrarnas Herre. Budskapet är att Gud är suverän över allt.

De sjunger utan uppehåll om Guds helighet, om hans allmakt och om hans evighet. Inget kan omkullkasta hans herravälde eftersom han har all makt och inget kan på något sätt överleva eller vänta ut hans herravälde eftersom han är evig.

Vi har regeringar som får en liten makt över vårt land under några år, och som västerländsk kultur tycks vi gå igenom den ena psykosen efter den andra. Men Gud har all makt och är densamma i evighet. Det är en tröst för den som lider svårt under orättvisa despoter och under andra omständigheter som gör livet svårt. Det kanske till och med blir värre, men det går över. Det kommer att gå över. Herren Gud Allsmäktig sitter alltjämt på sin tron, och det kommer en dag då förtryckets ok ska lyftas av trötta nackar. Det kommer en dag då sanningen ska segra och rättvisa råda. Han är den som var och som är och som kommer.

III. VAD BETYDER DET FÖR OSS?

Men vad betyder då allt detta för oss? Jag vill säga två saker.

1. Lita på Guds goda syfte

För det första: lita på Guds goda syfte med allt som händer. Livet är inte tomt eller meningslöst. Inget av det. Inget sker av en slump, det finns ingen tur eller otur. Han som sitter på tronen råder över presidenter och världshärskare samtidigt som han råder över små detaljer i ditt andliga liv. Varje atom i universum följer sin bana därför att Gud har bestämt den.

Vi går igenom lidande, det är ingen tvekan om det. Vissa mer än andra. Och vi kan inte förstå varför vissa saker händer oss. Och samtidigt lär Bibeln oss att Gud har bestämt dessa saker eftersom han utverkar sina syften i våra liv. Jag kan inte förklara hur – när jag ser det lidande som vissa går igenom vill jag bara gråta. Men ändå får jag försöka att lyfta blicken och se ett större perspektiv, att ändra min uppfattning om hur fort något måste gå och lita på hans goda syfte, vad det än är som händer. Stort eller smått.

2. Lita på Guds faderliga omsorg

Det andra jag vill säga är ungefär samma sak. Det är att lita på Guds faderliga omsorg.

Jag kommenterade aldrig regnbågen som går runt tronen. Det är vackert. Från Noas tid och framåt har regnbågen varit en symbol på Guds trofasta kärlek och hans nåd mot en upprorisk och inkrökt mänsklighet. Den är ett tecken på hans förbund och hans trofasthet. Det är ett löfte som han skriver i himlen för alla att se. Det innebär att den som genom tron har förenats med Kristus kan se på regnbågen och se att stormen redan är över. Domen har gått förbi. Guds vrede har fallit över Guds son istället för över mig. Det finns ingen vrede eller fördömelse kvar för mig, nej, det enda som finns är Guds goda välbehag eftersom när han ser mig, ser han mig klädd i Jesu Kristi vita kläder.

Älskade vänner, Gud kanaliserar sina oändliga resurser till ditt bästa. Han har sänt sin Son, vilket är långt större än vad vi någonsin kan föreställa oss, för ditt bästa; för att du inte ska behöva gå under på grund av din synd utan istället stå frikänd i Kristi ställe.

Jesus säger,

Johannesevangeliet 16:33 (SFB-98)

³³[...] I världen får ni lida, men var vid gott mod. Jag har övervunnit världen.

Anledningen att vi kan uthärda lidande är för att Guds tron, där hans allmakt och helighet prisas dag och natt, också är en tron av nåd för dig genom Jesus Kristus. I Jesus Kristus förenas den oändliga makten och den faderliga omsorgen för ditt bästa.

AVSLUTNING

Jag ska alldeles strax sluta, men låt mig bara citera Heidelbergkatekesens 52:a fråga och svar.

Frågan är: hur tröstar dig Kristi återkomst ”till att döma levande och döda”? Det vill säga, det faktum att Kristus ska komma tillbaka för att döma levande och döda, hur är det en tröst för dig? Svaret lyder:

Att jag i alla bedrövelser och förföljelser med upprätt huvud är redo att möta just den domaren från himlen, vilken först har framställt sig själv i mitt ställe inför Guds domstol och borttagit min förbannelse från mig. Han ska således kasta alla sina och mina fiender i den eviga fördömsen,

men taga mig och alla utvalda till sig i den himmelska glädjen och härligheten.

In all distress and persecution, with uplifted head, I confidently await the very judge who has already offered himself to the judgment of God in my place and removed the whole curse from me. Christ will cast all his enemies and mine into everlasting condemnation, but will take me and all his chosen ones to himself into the joy and glory of heaven.

I Kristus möts rättvisa och nåd. Han bar rättvisans straff så att Gud kan visa oss nåd. Om vi någonsin tvekar på om Gud verkligen vill det bästa för oss står Kristi kors som det yttersta exemplet. Utan korsets verklighet är regnbågen bara ett tomt löfte. Men på grund av korset kan vi ha fullständig visshet att Gud låter sin oändliga makt verka för vårt bästa.